

Refugi antiaeri a ca l'Arnau

Montornès del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de Can Parellada / Passatge del Camp de l'Aviació. 08170 - Montornès del Vallès

Coordenades:

Latitud: 41.56395
Longitud: 2.27676
UTM Est (X): 439696
UTM Nord (Y): 4601616

Classificació

Número de fitxa 08136-24
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1938
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Actualment es troba tapiada.
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 33102DG3091N

Fitxes associades:

[Camp d'aviació](#)

Autoria de la fitxa KuanUm - Juana María Huélamo Gabaldón. / Ajuntament de Montornès del Vallès

Data de registre de la fitxa: dt., 15/03/2005 - 01:00

Descripció

Galeria subterrània de gairebé 100 metres de longitud i 15 metres de profunditat al seu tram final. Es tracta d'un refugi antiaeri amb capacitat per a dues-centes persones que té dos accessos. L'entrada principal és ben visible a pocs metres de ca l'Arnau. La porta forma un arc de punt rodó i està feta de totxo massís. Al darrera, una escala descendeix a la galeria que és de secció rectangular i sostre semicircular. El refugi, seguint una trajectòria amb colzes de 90 graus, travessa per sota del carrer de can Parellada i arriba fins els terrenys de l'empresa LUCTA, que és on hi ha la segona obertura. Aquest equipament militar conté bona part dels elements característics d'aquesta mena de construccions de la Guerra Civil.

Història

Durant els primers mesos de l'any 1938 l'Estat Major de la l'aviació de l'exèrcit de la República, en ple replegament, va decidir construir l'aeròdrom 329 a la plana al·luvial del riu Congost. Ca l'Arnau es va convertir en la caserna del destacament d'aviació. Ben bé al costat s'hi va contruir aquesta galeria com a equipament defensiu. És el refugi que van utilitzar els treballadors i els militars del camp. En un moment indeterminat de la postguerra, els accessos van quedar tapiats. El febrer de 2006, en el marc de les accions de restabliment de la memòria històrica i coincidint amb el 75è aniversari de la proclamació de la II República, es va obrir de nou la galeria. En una primera exploració es va constatar que l'espai es troba en bon estat de conservació. En un futur, hom preveu museïtzar aquest espai d'alt interès històric. Al Camí Ral, al polígon industrial el Congost, ja dins el terme de Granollers, s'hi localitza l'altre refugi conegut del camp. Estava situat enmig del bosc de can Pantiquet, a tocar de la pista d'aterratge. Actualment està tancat amb una reixa, des de la qual s'albiren unes escales amb parets de totxo vist. A pocs metres hi ha un respirall troncocònic cobert per una cúpula circular.

Bibliografia

ALCAIDE, M.; GENÉ, M. ; GUANYABENS, N. (2009). Montornès a la vista. Elements per a la descoberta del patrimoni cultural i natural de Montornès del Vallès. Ajuntament de de Montornès del Vallès.

